

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

12085

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **10.05.2024**

Cahide
Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars Milletvekili

DEM Parti Grup Başkanvekili

Mezopotamya Ajansı muhabiri Esra Solin Dal, 26 Nisan'da "terör örgütü üyesi olmak" iddiasıyla tutuklanmıştır. Dal, tutuklandığı günden bu yana Bakırköy Kadın Kapalı Hapishanesinde tek başına bir hücrede tutulmaktadır ve koşullarını şöyle anlatmıştır: "27 Nisan 2024 tarihinde Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'ne getirildim. Gece normal üst aramam yapıldıktan sonra gardiyanlar beni 'detaylı arama' adı altında çıplak aramaya maruz bıraktı. Çıplak aramanın suç olduğunu, yapmak istemediğimi belirttiğim halde bana bunun çıplak arama olmadığı söylendi ve siyah bir ameliyat önlüğü verilerek çıplak aramaya maruz kaldım. Burada getirildiğim tarihten itibaren tekli hücrede tecrit ediliyorum. Defalarca kez kitap istememe rağmen talebim karşılanmıyor. Koğuşa geçmek için iki defa dilekçe yazmama rağmen bana ne sözlü ne de yazılı cevap verilmiyor." Esra Solin Dal'ın tek başına hücrede tutulması tecrit koşullarıdır ve tecrit bir işkence yöntemidir. Öte yandan hapishane girişinde maruz kaldığı çıplak arama dayatması da insan onuruna aykırıdır ve kötü muamele niteliğindedir.

BM Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 10. maddesinin 1. fıkrasına göre, "Özgürlüğünden yoksun bırakılan herkes, insani muamele ve insanın doğuştan sahip olduğu insanlık onuruna saygı görme hakkına sahiptir." İnfaz Kanunu'nun 6. maddesinin 1. fıkrasının b bendine göre "Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin düzenli bir yaşam sürdürmeleri sağlanır. Hürriyeti bağlayıcı cezanın zorunlu kıldığı hürriyetten yoksunluk, insan onuruna saygının korunmasını sağlayan maddi ve manevî koşullar altında çektirilir." İnfaz Yönetmeliği'nin 34. maddesinin 2. fıkrasında, "Hükümlünün üzerinde, kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve bunun başka suretle tespitinin olanaksız olması durumunda, kurum en

üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, detaylı olarak veya beden çukurlarında” arama yapılabileceği düzenlenmiştir. 9. fıkrasına göre “Arama ve sayımlar sırasında insan onuru ve haysiyetine saygı ile utanma duygusunun ihlal edilmemesi esastır. Bu kapsamda gerekli her türlü tedbir alınır.”

Hapishane idarelerinin uygulamalarına bakıldığında çıplak aramanın son derece keyfi, mevzuata göre kurum güvenliğini tehdit edecek hiçbir makul ve ciddi bir emare olmadan, kişide utanma duygusunu ihlal etmemek amacıyla herhangi bir tedbir alınmadan mahpuslara dayatıldığı, bu aramanın kimin kararıyla ve kim tarafından yapıldığının belli olmadığı ve otomatik bir şekilde hapishaneye giriş yapan tüm mahpuslara istisnasız uygulandığı görülmektedir.

Bu bağlamda,

1. Esra Solin Dal’a tutuklanmasından bu yana neden hala talep ettiği kitaplar verilmemiştir?
2. Esra Solin Dal’ın tek başına bir hücrede tutulmasının sebebi nedir? Tek kişilik hücreye alınması talimatını kim vermiştir? Ne zaman koğuşa alınacaktır?
3. Mahpusların hücrede tutulması tecrit ve izolasyon, tecrit ve izolasyon da işkence olduğuna göre bu konuda Bakanlık olarak bir inceleme yapmayı düşünüyor musunuz?
4. Çıplak aramanın insan onuruna aykırılığı düşünüldüğünde Esra Solin Dal’a çıplak arama kimin talimatıyla yapılmıştır?
5. Esra Solin Dal ile ilgili mevzuatta aranan “kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğu dair makul ve ciddi emare” ne olmuştur ki çıplak aramaya gerek duyulmuştur?
6. Böyle bir emare var ise bunun başka suretle tespiti için ne yapılmıştır? Neden başka suretle tespiti mümkün olmamıştır?
7. Çıplak aramanın istisnasız tüm hapishanelerde tüm mahpuslara yönelik olarak uygulanması, mevzuatta aranan şartlar oluşmadan keyfi ve otomatik bir uygulamaya dönüştüğünü göstermez mi? Bu keyfiliğe karşı mevzuatta değişiklik yapmayı düşünüyor musunuz?
8. Çıplak aramanın kötü muamele olduğu düşünüldüğünde işkence ve kötü muamele suçunu işleyen kamu görevlileri hakkında bir soruşturma başlattınız mı?
9. İnsanda utanma duygusu yaratan ve insan onuruna aykırı olan çıplak aramanın mevzuattan tamamen ortadan kaldırılması için bir adım atmayı düşünüyor musunuz?